

1. Tantárgyelem neve:	A természettudományos nevelés pedagógiája II.	Kreditértéke:	3
Tantárgyelem besorolása:	kötelező		
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	60
		gyakorlat (%):	40
A tanóra típusa:		gyakorlat	
óraszám, az adott félévben:	12		
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők: témakidolgozás			
A számonkérés módja:		kollokvium	
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	5		
Előtanulmányi feltételek:	Állattani ismeretek és gyakorlatok, A természettudományos nevelés pedagógiája I.		
Tantárgyelem-leírás:			
<ul style="list-style-type: none"> • A természettudományos nevelés fejlesztési területei, komplexitása. Koncentráció a tantárgyon belül és más tárgyakkal. • Az ismeretek alapozása, megjelenése a magyar nyelv-és irodalom, matematika, valamint a technika és tervezés tantárgyakban 1. és 2. osztályban. Az ismeretek bővítése a Környezetismeret tantárgyon belül 3-4. osztályban. • Ellenőrzés, értékelés a természettudományos nevelés fejlesztési folyamatában. • A természettudományos nevelés során alkalmazott módszerek fejlesztéséhez kapcsolódó tanítási feladatok, munkaformák és eszközök; • Az egészség megőrzése és az egészséges életvitel összetevői közötti összefüggés felismerése, az egészséges életmód szokásainak alakítása, valamint az egészséget károsító hatások tudatos kerülésére való nevelés. • A környezeti nevelés és a fenntarthatóságra nevelés fogalma, nemzetközi és hazai története. • A fenntarthatóságra neveléshez és egészségfejlesztéshez kapcsolódó fogalmak, helyszínek, lehetőségek és módszerek a kisiskolás gyermekek természettudományos nevelésében. • A természettudományos nevelés fejlesztési feladatainak megoldását biztosító munkaformák, megválasztásuk szempontjai, jellemzésük. • A tanítás-tanulás folyamatában azon eszközök megismerése, melyek 6-10 éves korban a környezettudatos fejlesztés, a természet megismerése szempontjából a legcélravezetőbbek, a legeredményesebbek. Speciálisan értelmezett taneszközök: természetsarok és iskolakert. Jellemzésük, szerepük a természettudományos nevelés céljainak elérésében. • A tanulmányi séták, kirándulások, tanösvények, erdei iskolák szervezése, lebonyolításának menete, jelentőségük a fejlesztési feladatok megoldásában, a környezethez való pozitív viszony- és magatartás, a környezettudatos gondolkodás formálásában. • A differenciálás megvalósításának lehetőségei a természettudományos nevelés folyamatában. • Az együttműködési, kommunikációs és vitakészségek fejlesztése a megismerési folyamatban. 			
KÖTELEZŐ IRODALOM			

1. Véghelyi Józsefné-Pákozdi Erika (1995): Segédanyag a természetismeret tantárgypedagógia tanulásához. ELTE TÓFK, Budapest.
2. Nemzeti Alaptanterv (2020). Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet. Budapest.
3. Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára. Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet. Budapest.
4. Fűzné Dr. Kószó Mária (2011): Környezetünkről természetesen tanítani. Módszertani kézikönyv a tanítószakos hallgatók és gyakorló pedagógusok számára. SZTJGY Pedagógusképző Kar Tanító és Óvóképző Intézet Szeged.
5. Vásárhelyi T.–Victor A. (2010, szerk.): Nemzeti Környezeti Nevelési Stratégia – alapvetés –Magyar Környezeti Nevelés Egyesület, Budapest.

AJÁNLOTT IRODALOM

1. Dr. Borvendég Márta - Doba László - Dr. Harag Ferenc - Dr. Jámbor Balázs - Szabó Péter (2000): A környezetismeret tanításának módszertana. Dávid Oktatói és Kiadói BT., Kaposvár
2. Dr. Lükő István (2003): Környezet-pedagógia. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
3. Véghelyi Józsefné (2003): Lehetőségek a kooperatív technikák alkalmazására a természetismeret tanításában. Lénárd András (társsz.): In: Hunyady Györgyné (szerk.): Differenciált fejlesztés kooperatív tanulás. 49-68. ELTE TÓFK, Budapest.
4. Kulin Eszter–Darvai Sarolta (2012): Egészségfejlesztés az iskolában.. In: Darvai Sarolta (szerk.): Tanulmányok a gyermekkori egészségfejlesztés témakörben. ELTE tudományos közlemények.
5. Vastagné Bauer Zita (2011): Az értelmi képességek fejlesztése környezeti neveléssel. In: Csendes Krisztina (szerk.): Kisgyermekek, nagy problémák: 4-9 éves gyermekeket nevelő pedagógusok kézikönyve, Budapest, Raabe Kiadó, 2011. p. 2.

TUDÁS

A hallgató ismeri

- a közoktatás jelenleg érvényben lévő szabályozó dokumentumait, azok cél- és feladatrendszerét, a korosztályok nevelési-oktatási preferenciáit;
- a környezet megismeréséhez szükséges képességek, készségek fejlesztésnek alapjait, feltételeit, módszertani eljárásait, algoritmusait és ezek alkalmazását a megismeréshez a következő szinten 6-10 éves korban.
- a természettudományos nevelés során alkalmazott módszerek fejlesztéséhez kapcsolódó tanítási feladatokat, munkaformákat és eszközöket.
- a fenntarthatóságra nevelés és egészségfejlesztés történeti változásait, a fenntarthatóságra neveléshez és egészségfejlesztéshez kapcsolódó fogalmakat, helyszíneket, lehetőségeket és módszereket a 6-10 éves gyermekek természettudományos nevelésében.
- a tanítás-tanulás folyamatában azokat az eszközöket, melyek 6-10 éves korban a környezettudatos fejlesztés, a természet megismerése szempontjából a legcélravezetőbbek, a legeredményesebbek;
- a tanulmányi séták, kirándulások szervezésének, lebonyolításának menetét, jelentőségét a fejlesztési feladatok megoldásában, a környezethez való pozitív viszony- és magatartás, a környezettudatos gondolkodás formálásában.
- a differenciálás megvalósításának lehetőségeit a természettudományos nevelés folyamatában.

KÉPESSÉG

A hallgató képes

- megszerzett módszertani tudását az adott gyermekközösség, illetve az egyéni tanulói különbségek által megkívánt módon alkalmazni, tevékenységeiket tervezni és szervezni;
- alkalmazni a tanítás-tanulás folyamatában azokat az algoritmusokat, melyek segítik és eredményesebbé teszik a képességek fejlesztését, a tanulási folyamatok elsajátítását és az ismeretek közötti összefüggések felismerését;
- a fejlesztési cél, valamint az életkori sajátosságok ismeretének birtokában a tanulók eredményes, hatékony, fejlesztő hatású, differenciált értékelésére.

ATTITÚD

- A hallgató a természettudományos megismerési tevékenységek módszertanának tanulása közben látja a környezethez fűződő pozitív viszony, megfelelő magatartás, életmód közötti összefüggéseket, megfelelő környezettudatos és egészségorientált szemlélettel rendelkezik.
- Fontosnak tekinti a kisgyermeknek segítségét környezetük minél jobb megismerésében.

AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

A hallgató

- a produktumok létrehozása és bemutatása során együttműködik társaival, tiszteletben tartja mások munkáját, érdeklődik tervezett és megvalósított tevékenységeik, eredményeik iránt;
- fontosnak tartja a differenciált nevelés-oktatás alapelveit, a természettudományos képességfejlesztés folyamatában eredményesen tudja az adott gyermekközösség és az egyéni fejlesztés által kívánt módon alkalmazni azokat.

A tantárgyelem felelőse

Név:	Bauer Zita	Beosztás:	mestertanár
Tudományos fokozat:			